

« zurück blättern vor »

SZLUSOWAĆ v. imp., ab 1833. **1)** ‘an die Stelle eines Soldaten treten, der aus der Reihe verschwunden ist; die Reihen schließen’ – ‘wstępować na miejsce żołnierza, który ubył z szeregu; zwierać, wyrównywać szeregi’: †1833 Garcz., Sw *Droga wolna: S[zlusować] – rumak przy rumaku!* o †1864 Budz., Sw *Kapitan szlusujący, Jan Dłuski.* o (†1916) 1949–1951 Sienk.Now. II 216, DOR *Zamieszanie powstaje w szeregach, stojących w pobliżu armat, rozlega się okrzyk i komenda: “Szlusuj!”* o (1919) 1988 Ostrowska B.Boh.Miś 107 *Tylko co chwila [...] głos komendy: – Szlusuj! To trzeba ścisnąć szeregi, które wyszczerbia – śmierć.* – Sw, DOR (przestarz.). **2)** ‘sich jmdm. oder etw. anschließen’ – ‘przyłączać się, dochodzić do kogoś lub czegoś’: (1884) 1930 Jeż Rotuł. 450, DOR *Biesiadnicy otoczyli go siadając na ziemi, z popodginanymi nogami. Do paszy po prawej stronie szlusował iman.* o †1915 Jeż, Sw *Pospolicie najeżdżała szlachta prosta, bądź to w osobach własnych... bądź w osobach córek, które do panien szlusowały.* – Sw, DOR (przestarz.). ◇ **Etym:** **1)** nhd. *schließen* v., ‘anfügen, ohne Lücke anreihen’, GRI. **2)** nhd. *Schluß* subst. m., ‘Handlung des Schließens, besonders in einigen speziellen Verwendungen, worin meist die Bedeutung des lückenlosen An- oder Zusammenschließens zugrunde liegt’, GRI. ◇ **Der:** *zeszlusować* v. pf., 1911 Jordan Pam. II 30, DOR, zuerst geb. DOR; *doszlusować* v. imp., †1915 Jeż, Sw, zuerst geb. Sw; *przyszlusować* v. imp., †1915 Jeż, Sw, zuerst geb. Sw. ♦ Ursprünglich wohl ein Militärkommando, s. die Belege von Garcz[łyński], Sw und von Sienk[iewicz] Now., DOR. Die Form *szlusować, szlusuj* kann nur eine Ableitung von poln. *szlus ‘Zusammenschließen (von Soldaten)’ oder, da letzteres nicht belegt ist, von nhd. *Schluß* (wie oben) sein, vgl. jedoch †*szlos*, †*szlusfeder*.

« zurück blättern vor »